Dinsdag 9 November 1943

DAGBLAD

60ste Jaargang, No. 4050

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zon. ngs)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

8e Leger bereikt de Sangro.

Organisatie voor de Leniging en het Herstel der Verenigde Landen heden ingesteld.

Churchill: „Wij hebben de rug van de duikbotenoorlog gebroken".

Hitler: „Wij zullen vechten tot de overwinning.. of de algehele vernieling".

Knox voorziet een ramp voor de Japanners in de Stille Zuidzee.

DE EERSTE NA-OORLOGSE ORGANISATIE.

Flora Lewis seint uit Washington: De eerste na-oorlogse organisatie der Verenigde Landen — de Administratie voor de Leniging en het Herstel der Verenigde Landen — zal Dinsdag op het Witte Huis officieel een aanvang maken met haar werkzaamheden. De vertegenwoordigers van 43 landen en het Franse Nationale Comité zullen dan op het Witte Huis een overeenkomst tekenen.

Gezamenlijk zullen deze landen de plannen vormen en de distributie leiden van de voorraden, welke nodig zijn om de zieken en hongerigen van de wereld in gezondheid te herstellen en op de weg te plaatsen tot het herstel na de oorlog. De afgevaardigden, waaronder verscheidene ministers van buitenlandse zaken, zullen naar **Atlantic City** gaan voor de eerste vergadering van de Herstel-Conferentie op Woensdag. Waarschijnlijk zal de conferentie een maand duren.

Al de Latijns Amerikaanse landen zullen op de conferentie vertegenwoordigd zijn met uitzondering van Argentinië, het enige land van het Westelijk Halfrond, dat de betrekkingen met de as niet verbroken heeft of geen oorlog verklaard heeft. De lijst van de landen, die erbij vertegenwoordigd zijn, omvat:

De Verenigde Landen: Australië, België, Bolivia, Brazilië, Canada, China, Costa Rica, Cuba, Tsjechoslowakije, de Dominicaanse Republiek, Salvador, Ethiopië, Groot-Britannië, Hellas, Guatemala, Haïti, Honduras, Brits-Indië, Iran, Irak, Luxemburg, Mexico, Nederland, Nieuw Zeeland, Nicaragua, Noorwegen, Panama, de Philippijnen, Polen, de Unie van Zuid-Afrika, de Sovjet Unie, de Verenigde Staten van Noord-Amerika en Joegoslavië.

De Geassocieerde Landen (zij die de betrekkingen met de as verbroken hebben, maar geen oorlog verklaard hebben): Chili, Colombia, Ecuador, Egypte, IJsland, Liberia, Paraguay, Peru, Uruguay en Venezuela.

Het Franse Comité van de Nationale Bevrijding zendt een delegatie.

De Assistent Staatssecretaris Dean Acheson staat aan het hoofd van de Noordamerikaanse delegatie met Francis Sayre als plaatsvervanger. De Organisatie voor de Leniging en het Herstel trekt veel aandacht over de gehele wereld, omdat zij een voorbeeld kan zijn voor de „algemene internationale organisatie", waarover de verklaring van Moskou het heeft.

De Organisatie voor de Leniging en het Herstel der Verenigde Landen heeft tot nu toe reeds informeel zaken gedaan, maar had nog geen Directeur Generaal aan het hoofd. Naar verwachting zal hij Herbert Lehman zijn, de oud-Gouverneur van New York. De dagelijkse werkzaamheden zullen worden verricht door een Centraal Comité van de Grote Vier — de Verenigde Staten van Noord-Amerika Groot-Britannië, Rusland en China — dat verantwoordelijk zal zijn aan de Raad van alle vertegenwoordigde landen. Elk deelnemend land zal één lid in de Raad hebben, welke bij meerderheid van stemmen de politiek zal vaststellen en de beslissingen van het Centraal Comité zal overwegen.

Er is ook gezorgd voor Gebiedscomité's. Als de Administratie voor de Leniging en het Herstel medewerkers zoekt en de organisatie perfectioneert, zal zij waarschijnlijk op de bijeenkomst te Atlantic City de aandacht wijden aan de middelen, welke zij nodig heeft en de distributie regelen. Zij zal de vereiste voorraden beheren, maar niet de macht hebben over bezittingen van enig land te beschikken. De overeenkomst voorziet erin, dat „elk lid zal bijdragen tot de ondersteuning van de organisatie." Waarschijnlijk zal de organisatie sommige van de lasten voor de heropbouw van Europa na de oorlog verdelen. Dinsdagavond zal President Roosevelt ter gelegenheid van de officiële instelling van de organisatie een radiorede houden (Washington, (AP) 8.11).

[In het bovengenoemd telegram worden slechts 33 Verenigde Landen genoemd. Nog steeds schijnt er enige verwarring te bestaan over het aantal der Verenigde Landen en hun namen.

Men zal zich herinneren, dat op de Vlaggendag op 14 Juni jl. de vlaggen van 34 landen aan het Waaigat prijkten. Iran, dat op 14 September jl. oorlog verklaarde aan de as, was daar niet bij. Wel waren er bij: Denemarken en Frankrijk. Volgens die telling zouden er thans dus 35 Verenigde Landen moeten zijn. Wij belden heden het Noordamerikaans Hoofdkwartier op en men las ons de officiële lijst voor, die men daar had. Het waren er 35 landen, de 33 in het bovenstaand telegram en nog Frankrijk en Chili. Naar de plaatselijke Consul van Chili ons mededeelde, heeft dit land wel de betrekkingen verbroken met de as, maar geen oorlog verklaard, zodat hierover weer twijfel bestaat. — Red.]

EEN JAAR VAN GEALLIEERDE VLOOTSUCCESSEN IN DE MIDDELLANDSE ZEE.

Een officiële bekendmaking van het Geallieerde Marine-commando in het Middellandse Zeegebied op de jaardag van de Geallieerde landingen in Noord-Afrika deelde mede, dat op zijn minst 170.000 bruto ton aan Italiaanse koopvaardij-schepen alsook 149 Italiaanse oorlogsschepen en vele kleinere vaartuigen reeds onder Geallieerde overheersing zijn gebracht. De bekendmaking meldde dat gedurende het jaar na de landingen in Noord-Afrika 527.000 ton aan vijandelijke koopvaardij-schepen tot zinken werd gebracht door Geallieerde duikboten en oorlogsschepen in de Middellandse Zee.

Van dit totaal werd 430.000 ton aan schepen, welke voor het grootste gedeelte voorraden vervoerden, door duikboten in het Westelijke deel van de Middellandse Zee tot zinken gebracht: nog 70.000 ton werd beschadigd.

Bovendien kan worden aangenomen dat de duikboten een bevredigend aantal vijandelijke oorlogsschepen, met inbegrip van Duitse en Italiaanse duikboten, hebben vernield.

In tegenstelling hiertoe liep een totaal van 22.526.485 ton aan Geallieerde koopvaardijschepen de havens van Noord-Afrika, waaronder Casablanca, gedurende dat jaar binnen. De verliezen tengevolge van vijandelijke actie, zowel bij het in- als uitgaan, bedroegen slechts $1\frac{1}{2}$ procent van het totaal, waaronder wordt begrepen alle geleden verliezen tijdens de huidige operaties bij de convooi-diensten. Tot midden-October werd 9.440.000 ton aan lading in de havens van Noord-Afrika aan land gezet. Van deze hoeveelheid bestond 4.072.000 ton uit olie-producten. Tussen $^{1}/_{5}$ en $^{1}/_{6}$ deel van die hoeveelheid was vliegtuig-benzine. Zonder het verpletterende en onverbiddelijke gewicht van een superieure zeemacht — een zeemacht welke is opgebouwd uit koopvaardijschepen van allerlei soort alsook oorlogsschepen — zouden de asstrijdkrachten nooit zijn verdreven van Noord-Afrika en Sicilië, en zou Italië nooit zijn geïnvadeerd (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 8.11).

DE STRIJD IN DE STILLE ZUIDZEE.

C. Yates McDaniel seint uit het Geallieerde Hoofdkwartier in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan: De aanvallen op de oorlogs- en koopvaardijschepen, die de belangrijke Japanse basis te Rabaul pogen te versterken, hebben den vijand waarschijnlijk 12 oorlogsschepen gekost, die in de grond geboord of beschadigd werden.

Een torpedo-treffer werd waarschijnlijk geplaatst op een zware Japanse kruiser in de Simpson-haven van Rabaul op Vrijdagavond door een Beaufighter, welke door Australiërs bemand werd. Dit was een dag na de grote aanval, waarbij luchtbommen 2 lichte kruisers tot zinken brachten en nog 7 kruisers en 2 torpedojagers beschadigden. Bovendien werden een lichte Japanse kruiser en een moederschip voor torpedojagers 's nachts aangevallen in de wateren van Nieuw Ierland. Het resultaat van deze aanval is evenwel niet bekend. Mitchell bommenwerpers van Admiraal Halsey's luchtmacht vernielden of beschadigden 3 kleine kustvaartuigen en 12 schuiten onder de Zuidkust van Bougainville.

4 Schuiten werden vernield onder de kust van Nieuw Guinea door lichte kustvaartuigen. Het vliegveld Vanakanau te Rabaul werd gebombardeerd. Er werd een grote brand gesticht in de olie-opslagplaats. De enige Japanse tegenzet was een aanval door 10 bommenwerpers met een escorte van gevechtsvliegtuigen op stellingen in de Markham- en Ramu-valleien op Nieuw Guinea. De aangerichte schade was gering (Geallieerd Hoofdkwartier in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan, (AP) 8.11).

FINLAND EN DE VREDE.

De Sociaal Democraten, die de overheersende politieke partij in Finland vormen, brachten hun hoop tot uitdrukking, dat de vrede zo spoedig mogelijk kome, maar voegden er aan toe, dat het zich overgeven aan de genade van een vreemde macht buiten alle quaestie is. Een resolutie van dien aard werd unaniem aangenomen na een bespreking van de politiek.

RUSSEN NADEREN POOLSE GRENS.

De radio van Moskou zeide in een uitzending, welke gericht was tot de Baltische Staten, dat vooruitgeschoven Russische strijdkrachten de Duitsers bestrijden in de buitenwijken van Polotsk, op 30 kilometer van de vóóroorlogse Poolse grens. De bekendmaking van de radio werd gedaan, terwijl de Duitsers in allerijl de burgers ontruimen uit de belangrijke defensiezones in de Noordelijke sector van het Oostfront. Felle gevechten worden geleverd in de buitenwijken van het spoorwegcentrum, dat een der sleutelpunten is om de nazie-troepen, die zich terugtrekken uit het gebied van Nevel, Vitebsk en Smolensk van voorraden te voorzien ofwel te ontruimen.

Moskou zeide in een uitzending voor de inwoners van Estland, Letland en Lithauen, dat grote guerrilla-strijdkrachten de eenheden van het Rode leger steunen te Polotsk, terwijl Berlijn beweerde, dat alle guerrillero's in dit gebied opgeruimd waren (Stockholm, (AP) 8.11).

„AZOV" LEVERT COMMENTAAR OP HET BOMBARDEMENT VAN ROME.

Het Katholieke nieuwsblad „Azov" zeide als commentaar op het bombardement van Vaticaanstad: „Rome moet gespaard worden, of wij zullen de grootste misdaad van onze generatie bedreven hebben. Het doet er niets aan toe wie het gedaan heeft. Wat een schande is voor de beschaving en het Christelijke Europa, is, dat zij geen middel gevonden hebben om dit oorlogsgeweld te vermijden."

Het blad voegde er aan toe, dat de Geallieerden Rome zullen binnentrekken en het zullen innemen, ook al zouden de Duitsers weerstand bieden. Het blad zeide, dat dit vermeden moet worden en dat Rome niet langer een oorlogsdoel mag zijn en ook geen hoofdkwartier van enige regering.

„Rome moet nooit meer de hoofdstad van Italië worden en zeker geen nijverheidscentrum. Napels, Milaan of Turijn zouden als hoofdstad kunnen dienen" (Lissabon, (AP) 8.11).

DE GENERALE STAF BIJ ROOSEVELT.

Generaal George Marshall, Stafhoofd van het leger, Generaal Henry S. Arnold, Opperbevelhebber van de leger-luchtstrijdkrachten en Admiraal Ernest King, Hoofd van de marine-verrichtingen, brachten 's middags een bezoek aan het Witte Huis voor een conferentie. Er werd geen aanwijzing gegeven met betrekking tot het onderwerp der bespreking (Washington, (AP) 8.11).

Het nieuws van vandaag.

Gisteren was het de verjaardag van de Geallieerde landingen in Noord-Afrika. Het was nog een andere jaardag, die op de traditionele wijze herdacht werd maar zonder de voorafgaande poeha van vroeger. De nazie-partij in Duitsland herdacht de „putsch" van 1923 waarbij 16 nazies gedood werden en Adolf Hitler in het gevang werd gezet.

Ter gelegenheid hiervan hield de Führer een redevoering in de Loewenbrau Bierkelder te München voor de veteranen van de partij. Het was de somberste redevoering van Adolf Hitler sedert hij aan het bewind kwam. Het Duitse volk stelde hij voor de keuze van de overwinning of van de algehele vernieling.

Hij beweerde, dat de nazies fanatiek tot het einde zullen vechten, maar gaf toe, dat er in Duitsland mensen zijn, die hopen op een Geallieerde overwinning. Hij zeide niet te zullen aarzelen massa-executies uit te voeren om het thuisfront voor instorting te vrijwaren. Als verzachting van dit dreigement prees hij weer het Duitse volk „dat geen verrader-hoofd uit zijn midden heeft doen opstaan".

Vandaag hield iemand in Londen een redevoering. Het was Winston Churchill, die een uitvoerig overzicht gaf van de toestand. Het was misschien de meest optimistische redevoering van hem sedert hij de leiding van de Regering kreeg. Maar Churchill waarschuwde opnieuw op ernstige offers, „hoewel wij de rug van de duikboten-oorlog reeds gebroken hebben en de Sovjet-legers diepe en ijselijke wonden aan de gehele Duitse militaire machine hebben toegebracht".

Aangezien Churchill pas om 9.15 uur Curaçaose tijd begon te spreken, kunnen wij slechts een klein deel van zijn rede publiceren.

Van het overige nieuws van vandaag kunnen wij nog noemen de opmars van de Russische legers, die volgens een bericht uit Stockholm nog maar 30 kilometer van de oude Poolse grens verwijderd zijn in het gebied van Nevel.

Ook schijnt het Rode leger een nieuw offensief geopend te hebben in de sector van Denidov in de richting van Vitebsk. Ten Westen van Kiev wordt ook goed vorderingen gemaakt. In de slag, welke om deze stad woedde van 3 tot 6 November werden 15.000 nazies gedood. 6.200 Gevangenen werden er door de Russen gemaakt.

In Italië heeft het 8e leger de rivier de Sangro bereikt. Een zware regenval hindert de opmars van het 5e leger, afgezien van de mijnen en slopingen, welke de Duitsers achterlaten.

Turijn, het Italiaanse industriecentrum in Duitse handen, werd gisteren door Noordamerikaanse zware bommenwerpers aangevallen. De fabriek voor kogellagers moest het vooral ontgelden.

Over de Organisatie voor de Leniging en het Herstel der Verenigde Landen, welke vandaag wordt ingesteld, leze men op blz. 1.

Nederlanders leven in San Francisco.

Particulier initiatief bracht nieuw leven.

Ook officiële instellingen zijn er vertegenwoordigd.

„Hoek van Holland" ten Zuiden van San Francisco is het rusthuis der zeelieden

De betekenis van San Francisco voor Indië.

De enorme afstanden van de Stille Oceaan scheiden het Noordamerikaanse Verre Westen van het Aziatische Verre Oosten, maar de blik van Californië is gericht over zee naar het oorlogstoneel aan de rand van Nederlands Indië.

Dat is niet verwonderlijk. Het gehele dagelijkse leven aan deze kust staat onder de invloed van het krijgsbedrijf aan gene zijde van de Stille Oceaan: in de steden — waar de verduistering strenger wordt toegepast dan aan de Oostkust — merkt men zeker evenveel van de militaire werkzaamheden als op het land, dat overdekt is met kampementen en oefenplaatsen en waar de bewegingsvrijheid telkens beperkt wordt door militaire veiligheidsmaatregelen.

Dag en nacht stroomt een vloed van materiaal en mensen naar de bases aan deze kust, stapelt zich op en verdringt zich om ingescheept te worden; stort zich aan boord van de binnenkomende vaartuigen en wordt van hier weggevoerd — alleen om vervangen te worden door nog veel meer materiaal en personeel, die onder steeds hoger druk „aangepompt" worden — uit het reusachtige oorlogsindustriebassin der Verenigde Staten.

De hotels zijn overvol; de straten fleurig van de uniformen; natuurlijk vaak met een lief japonnetje aan de arm...... De café's en restaurants werken aan de lopende band; de gezeten burgers schudden het hoofd over de stijgende prijzen; in San Francisco is er zelfs sprake van, dat het gezellige, maar totaal verouderde stadstrammetje plaats zal moeten maken voor moderne verkeersmiddelen, meer in overeenstemming met het toenemende belang van deze stad als basis van aanvoer. Nu, als de zaken zó ernstig worden, dat het trammetje van San Francisco niet meer mag rijden!......

Nederlandsgezinden in Californië verenigen zich.

Dit is niet alleen maar om aan te tonen, dat er vele en grote veranderingen hebben plaats gegrepen aan deze kust en dat er nog veel meer zullen komen. Het is zaak daarop voorbereid te zijn en leidende figuren van de Nederlandse kolonie in Californië hebben dat van meet af aan ingezien en zijn aan het werk gegaan.

Eerst was het natuurlijk nodig de mensen met Nederlandse sympathieën aan deze kust bijeen te brengen en te mobiliseren.

Het aantal Nederlandse staatsburgers in Californië is niet groot, maar er zijn honderden Noordamerikaans genaturaliseerde oud-Nederlanders en Noordamerikanen met een zacht plekje in hun hart voor ons land. Zoals het gewoonlijk gaat, was ook het Nederlandse verenigingsleven in Californië vóór de oorlog niet actief gecoördineerd, maar daarin is nu verandering gekomen door de oprichting van de Holland-American Society of California, die contact tot stand wil brengen tussen de verschillende plaatselijke verenigingen.

Te San Francisco en Los Angeles zijn natuurlijk plaatselijke Nederlandse verenigingen, die vooral op nationale feestdagen van haar activiteit getuigen. **Te Los Angeles bijvoorbeeld, wappert elke 31e Augustus de Nederlandse vlag van het Stadhuis**, en is er een parade. Te San Francisco had de Holland Club onlangs veel succes op de „Holland Day" in de serie „United Nations War Bond Drive". Sinterklaas is natuurlijk de dag bij uitstek voor het organiseren van een typisch vaderlands feest, en u kunt mij geloven of niet, maar het is goede propaganda voor ons land om Noordamerikaanse vrienden echte Nederlandse boterletter te laten proeven.

Er wordt nog wel in het Nederlands gepreekt.

Volkomen Nederlands is het leven in enige nederzettingen van Nederlandse boeren in Californië. Het zijn meest zuivelboeren, die bijvoorbeeld in Ripon bij Modesta, Hines en Bellflower bij Los Angeles in dorpen wonen, waar in de kerken in het Nederlands wordt gepreekt. Bellflower heeft een „Hollandia" orkest, dat met veel succes optreedt bij alle Nederlandse gebeurlijkheden te Los Angeles.

Oud-Indisch gasten maken in San Francisco met Amerika kennis.

Deze Nederlandse verenigingen roepen een hartelijk welkom toe aan alle „vreemdelingen-landgenoten", die sedert de oorlog als trekvogels op deze kust neerstrijken. Velen zijn Nederlanders uit het Verre Oosten, en zij zijn in dit Verre Westen even welkom als de landgenoten uit andere windstreken — en er is hier een curieus geografisch allegaartje bijeen!

Het is moeilijk te wedijveren met Noordamerikaanse gastvrijheid, doch de Californische Nederlanders slagen erin in die wedstrijd om zo te zeggen met een autobanddikte vóór te blijven. In het bijzonder geldt de hartelijke ontvangst natuurlijk onzen zeelieden.

Als Jan de Zeeman in San Francisco aan wal komt, staat de vereniging „Nederland ter Zee" gereed hem de weg te wijzen naar gloednieuwe clubgebouwen — één voor manschappen en één voor officieren — vlak bij elkaar gelegen in het middelpunt van de stad.

De club voor manschappen is zo gezellig als vriend Jan het maar wensen kan: erwtensoep, hutspot, biljart, kaarten, boeken, Dinsdagavond dansen... Ge moest die gezichten eens kunnen zien op zo'n avond met vrij bier, en vrij sandwiches, en aardige meisjes, „uitgeleend" door Noordamerikaanse en Engelse verenigingen. Ge moest het eens horen, hoe spoedig die meisjes de Nederlandse liedjes leren meezingen, met lange uithalen begeleid op de trekharmonica — vaardig gehanteerd door een Nederlandse musicienne.

Alles voor den zeeman.

Op zo'n avond gaan de zorgen opzij en is de schrijflessenaar verlaten, waar vriend Jan misschien die middag nog aan heeft gezeten om zijn hart uit te storten in de paar woorden, toegelaten op een Rode Kruis bericht...... De huiselijke atmosfeer van de club heeft haar verblijf hier misschien wat gemakkelijker gemaakt, want daar is vóór alles naar gestreefd: Jan de Zeeman moet hier een thuis hebben. En is men daarin geslaagd? In het begin ging de club om 12 uur open, maar dat moest allerlaatste sluitingsminuut! En mochten zij soms een rustige vacantie in een mooie streek willen doorbrengen, dan

kunnen zij naar het idyllische „Hoek van Holland" — een gloednieuw rusthuis in een prachtig landschap gelegen, even ten Zuiden van San Francisco.

De Nederlandse Missie heeft een bijkantoor in San Francisco.

Deze gerieven zijn zeer welkom, omdat er zoveel Nederlandse zeelieden zijn, die hun aandeel in de oorlog bijdragen door handhaving van het vervoer over de Stille Oceaan, en die een plezierig verlof in San Francisco wel verdienen. Tevens is dat een bewijs, dat er grote Nederlandse belangen op het spel staan bij de toenemende oorlogsbedrijvigheid en alle gevolgen daarvan aan deze kust. Naarmate de strijd op de Stille Oceaan heviger wordt, zal de Californische kust een belangrijker basis van aanvoer worden en het werk van den Nederlandsen zeeman bij het vervoer over de Stille Oceaan meer en meer gewaardeerd worden. De Nederlandse Handels- en Scheepvaartcommissie heeft dan ook een kantoor te San Francisco geopend voor toezicht op de Nederlandse scheepvaartbelangen, naast het bureau van den marine-officier voor de handelsbescherming.

Ook op ander gebied begint het inzicht veld te winnen, dat het toenemende belang van Californië's kust weerspiegeld moet worden in toeneming van Nederlandse werkzaamheid. Bevordering van kennis van Nederland en Indië is daarbij nodig en die taak berust bij een afdeling van het Nederlandse Inlichtingen Kantoor. Kort geleden is ook begonnen met Nederlandse radio-uitzendingen.

En nu de toekomst.

Dit alles is een goed begin, maar daarbij mag het niet blijven. Wanneer men denkt aan de toekomst: aan het herstel der betrekkingen tussen de Verenigde Staten van Amerika en Indië na de bevrijding, dan is het duidelijk, dat nog veel meer voorbereidend werk moet worden gedaan. Er was vóór de oorlog een belangrijke Nederlandse scheepvaart op deze kust, een belangrijke import- en export-handel met Indië.

Dat is een Nederlandse creditpost, die vervolgd moet worden als de handelsregisters weer open kunnen. En Californië zal na de oorlog ook veel industrieën rijker geworden zijn, die afzetgebied zoeken.

De mogelijkheden voor vergrote Nederlandse werkzaamheid zijn er; ze behoren aangegrepen te worden. Niet te vroeg en dank zij veel improvisatie en doorzettingsvermogen is hier sinds de oorlog veel tot stand gekomen, dat lof verdient. Maar er is nog veel te doen, dat beter voorbereid kan worden en moet worden in het belang van de Nederlandse zaak.

4 x 100 Meter estafette: 1) Repulse 52.2 sec.; 2) Avanti 58 sec.

4 x 100 Meter estafette junioren: 1) Rapiditas II 53 sec.; 2) Rapiditas I 56.1 sec.

Hoogspringen met aanloop: 1) Rolfast 1.55 meter; 2) K. Phelipa 1.55 meter.

Hoogspringen met aanloop junioren: 1) J. Hool 1.57 meter; 2) V. Peña 1.35 meter.

Verspringen met aanloop: 1) Rolfast 5.43 meter; 2) V. Pole 5.24 meter.

Verspringen met aanloop junioren: 1) V. Peña 4.54 meter; 2) J. Hooi 4.50 meter.

Kogelstoten: 1) V. Pole 10.85 meter (nieuw record); 2) I. Nieuw 9.12 meter.

Kogelstoten junioren: 1) V. Peña 8.62 meter; 2) V. Christina 8.38 meter.

Speerwerpen: 1) V. Pole 42.21 meter (nieuw record): 2) S. Nicolaas 39.95 meter.

Discuswerpen: 1) V. Pole 37.86 meter; 2) I. Nieuw 30.52 meter.

Discuswerpen: 1) V. Christina 27.64 meter; 2) J. Hooi 21.98 meter.

NEDERLAND.

PRINSES JULIANA IN SURINAME

Zondag is de gehele bevolking van Paramaribo uitgelopen naar het Gouvernementsplein ter ere van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana. Er waren ver over de 10.000 mensen aanwezig. Vertegenwoordigers van allerlei organisaties, vakverenigingen, kerkgenootschappen en allerlei verenigingen ook van verre afstand namen deel aan deze uiterst indrukwekkende demonstratie.

Hare Koninklijke Hoogheid werd als het ware bedolven onder bloemen en geschenken. Tevoren had Prinses Juliana het tehuis voor oorlogsvluchtelingen bezocht. Zij sprak met velen van dezen en zeide o.a.: „Ik ben blij te zien, dat u in veiligheid bent, Ik zou wel met ieder van u over uw ervaringen willen spreken."

Zondagochtend woonde Hare Koninklijke Hoogheid de Dienst in de Nederlands Hervormde Kerk bij, waar Dominee Paap een preek hield. Later bood de Heer Johan J. Wijngaarde voorzitter van het Surinaamse Spit Fire-fonds der Prinses een bedrag van ƒ 6.500 aan.

Gisteren bezocht Hare Koninklijke Hoogheid het district Commewijne, dat ligt tussen de Commewijne en Suriname rivieren en dat een der meest ontwikkelde nijverheid- en landbouwgebieden van Suriname is. Gedurende geruime tijd bezocht Zij Marienburg, waar Surinaams grootste suikerplantage is.

Biezonder hartelijk werd de Prinses ontvangen te Nieuw Amsterdam, waar de district-commissaris is gevestigd, daar woonden Chinezen, die alleen een grootse versiering in Chinese stijl opgetrokken hadden. De Prinses groette ze allen alsook de grote groepen Hindoes en bosnegers. Prinses Juliana bezocht eveneens Alkmaar en Mariegrete, die voornamelijk bevolkt zijn door de Javaanse Hindoes. De terugtocht had plaats over de rivier en het gezelschap stopte enige tijd bij militaire bouwwerken, waar Zij begroet werd door Kolonel A. van Oosten en Majoor C. Vink.

PRINSES JULIANA IN PUERTO RICO.

Naar wij nu uit particuliere bron vernemen bracht Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana voor Haar komst boven de Bovenwinden ook een bezoek aan Puerto Rico, waarvan de G.P.D. echter tot dusver niets meldde. De Gouverneur van Puerto Rico bood Harer Koninklijk Hoogheid des avonds een banket aan en had ook nog een persoonlijk onderhoud met de Prinses. Tijdens dit bezoek verklaarde Hare Koninklijke Hoogheid nog, dat Zij van plan was geweest na Haar bezoek aan Suriname naar Curaçao te gaan, doch dat dit zeer tot Haar spijt wegens de heersende griep moest worden afgelast. Het banket, dat door den Gouverneur werd aangericht, werd ook bijgewoond door den Hoogeerwaarden Pater Hyacinthus Oorsprong, O.P. den Vicarius Provincialis van de Nederlandse Paters Dominicanen aldaar.

Het is te betreuren, dat de G.P.D. van dit alles — natuurlijk om zeer gewichtige redenen — niets te melden weet. Ook van het bezoek aan Haïti niets. En juist dergelijke bezoeken zijn van zulk een groot belang voor de goede nabuurpolitiek, waarvan natuurlijk ook de G.P.D. het belang wel zal inzien, ook al behoren de omringende landen niet tot de grote mogendheden.

AUSTRALISCHE DANKBAARHEID.

Toen Nederlands Indische troepen langs marcheerden in een grote parade door de straten van Melbourne (Australië), zeide de radio-man, die een ooggetuige verslag gaf: „Gij moet de Nederlands Indische troepen speciaal hartelijk toejuichen, want als deze mannen, die nu tijdelijk zonder land zijn, niet zo schitterend hadden gevochten, dan zouden wij, Australiërs, op dit ogenblik welicht ook zonder land zijn."

PROFESSOR DANSER OVERLEDEN.

Het overlijden te Groningen wordt gemeld van Professor Dr. Benedictus H. Danser, hoogleraar in de plantkunde aldaar, oud 52 jaar.

NEDERLANDSE AFVAARDIGING

Een Nederlandse afvaardiging ter aanstaande conferentie te Atlantic City bestaat uit de Heren Minister Pieter A. Kerstens, Meester Maximiliaan P. L. Steenberghe, Dr. D. Crena, Ir. Leonard A. Peters en Dr. Sitsen.

DUITSERS NAAR NEDERLAND.

Meer dan honderdduizend Duitsers die door de Geallieerden uit hun huizen gebombardeerd zijn, zullen in de Noordelijke provincies van Nederland worden ondergebracht in huizen, die door Nederlanders moeten worden ontruimd. Tevens wordt medegedeeld, dat ongeveer 10.000 bewoners van Katwijk en Den Helder de laatste tijd zijn ontruimd meer het binnenland in.

HELPT ZE HERINNEREN.

De Nederlandse sluikpers roept haar lezers op om overal in iedere stad, in ieder dorp, in elke straat en op iedere weg de Duitsers aan hun nederlagen te herinneren door overal de naam van de plaatsen, waar zij deze nederlagen leden, neer te kalken. Op iedere muur, op elke boom en op ieder cagetafeltje moet staan: Tunis, Catania, Orel, Beograd, Hamburg, Kiev, Keulen, Mussolini enz.

Curaçao.

VAN DE LAARSCHOT GAAT HEEN.

Het hoofd van de luchtbeschermingsdienst op het eiland Curaçao, de eerste Luitenant der Infanterie K.N.L., Emile C. J. M. van de Laarschot deelt mede, dat hij op 15 November 1943 uit zijn functie zal worden ontheven en zal worden opgevolgd door den reserve kapitein der Infanterie K.N.L. M. A. J. Voncken.

Het hoofd voornoemd maakt van deze gelegenheid gebruik om het personeel, dat ingedeeld is bij de luchtbescherming zijn dank te betuigen voor de grote medewerking en steun, welke hij steeds heeft mogen ondervinden.

DE STRIJD OM DE TITELS.

De athletiekcommissie van de K.S.C. had jl. Zondag weer een drukke dag van 's morgens 10 uur tot 's middags 17.30 uur in zon, regen en wind.

De opkomst der athleten was goed; de geleverde praestaties waren niet zoals vorig jaar; vielen toch mee. In aanmerking genomen, dat de K.S.C. in Januari de besten van haar athleten zag vertrekken naar de C.A.B.

In de voormiddag werden de series gelopen en de springnummers verwerkt.

Bij het hoogspringen voor junioren werd J. Hooi kampioen met een sprong van 1.55 meter. No. 2 was V. Penha met 1.35 meter.

Om zijn praestaties te verbeteren, liet de jury hem meespringen met de A-klassers. S. Rolfast en K. Phelipa sprongen op 1.55 meter af, zodat J. Hooi weer alleen over bleef en op 1.57 af sprong.

Het verspringen viel tegen. Bij de Junioren hadden wij sprongen van over de 5 meter verwacht. V. Penha werd hier kampioen met 4.54 meter.

Bij de A-klassers bracht L. Rolfast als No. 1 het niet verder dan 5.43 meter en was dus kampioen.

's Middags om 14.30 uur verschenen de junioren aan de start voor de 100 meter finale. J. Ansano had een zeer snelle start, bracht het tot een kleine voorsprong, maar kon het tempo niet volhouden en zakte af.

I. Wright nam de leiding en kwam als eerste door de finish; was dus kampioen met een tijd van 12.2 sec.

Direct hierop startten de A-klassers voor de 100 meter. Hier vochten drie leden van Repulse om de eerste plaats. V. Pole wist tenslotte de leiding te nemen en behield deze tot het eind. Hij verwierf het kampioenschap in een tijd van 11.6 sec.; no. 2 was R. Commenencia met 12 sec.

Hierna volgde het kogelstoten. V. Pole werd kampioen met een stoot van 10.85 meter en verbeterde dus zijn record, dat stond op **10.79 meter. I.** Nieuw is te zwaar geworden; een paar veldlopen en wandelmarsen zal het buikje wel doen verdwijnen en dan komt de kogel weer verder.

De 400 meter hardlopen won V. Pole zonder enige strijd in 59.4 sec.

De 800 meter hardlopen junioren gaf na de eerste ronde enige strijd te zien. Spoedig nam V. Pole de kop en won verder onbedreigd in 2 min. 38 sec.

Bij het speerwerpen kwam I. Nieuw zijn titel verdedigen, doch moest deze afstaan aan V. Pole, die ondanks de regen en de windvlagen de speer toch over de 40 meter wist te werpen. De juryleden en de record-commissie lieten zich niet afschrikken, maar in regen en wind, denk toch om het convooi Heren, werd de worp gemeten en nog eens overgemeten. Het was 42.21 meter. S. Nicolaas was nummer 2 met 39.95 meter. Ook Pieter weet de speer goed te hanteren en een danig eind weg te krijgen.

De beslissing hoogspringen was inmiddels ook gevallen en L. Rolfast was kampioen.

De 800 meter hardlopen werd gewonnen door K. Phelipa in 2 min. 31.8 sec. Pieter en Willems hielden goed vol en werden respectievelijk 2 en 3 in 2 min. 36 sec en 2 min. 39.2 sec.

Het discuswerpen werd gehouden in de regen. Hier was weer V. Pole, die beslag legde op de titel met een worp van 37.86 meter, wat ver beneden zijn kunnen is. I. Nieuw was nummer 2 met 30.52 meter. Bij de junioren werd V. Christina kampioen met een worp van 27.64 meter.

Bij de estafette 4 x 100 meter junioren wist Rapiditas II beslag te leggen op de titel in 53 sec. Rapiditas I was nummer 2 in 56.1 sec. Bij de A-klassers was Repulse nummer 1 in 52.2 sec.; nummer 2 was Avanti in 58 sec. Het wisselen kan veel sneller geschieden, dan worden de tijden ook beter.

De Eerwaarde Pater Brada hield na afloop der wedstrijden een korte toespraak, dankte de **Heren juryleden** voor hun werk, wenste de kampioenen proficiat en reikte hierna de diploma's en prijzen uit.

Uitslagen.

100 Meter hardlopen: 1) V. Pole 11 sec.; 2) R. Commenencia 12 sec.

100 Meter hardlopen junioren: 1) I. Wright 12.2 sec.; 2) L. Leito 12.4 sec.

400 Meter hardlopen: 1) V. Pole 59.4 sec.; 2) D. Bonifacio 62.4 sec.

800 Meter hardlopen: 1) K. Phelipa 2 min. 31.8 sec.; 2) H. Pieter 2 min. 36.2 sec.

1500 Meter hardlopen: 1) K. Phelipa 5 min. 25 sec.; 2) v. Kol 5 min. 42 sec.

800 Meter hardlopen junioren: 1) V. Peña 2 min 38 sec.; 2) L. Leito 2 min. 39 sec.

VERENIGINGSNIEUWS.

K.S.C.: As. Zondag om 16 uur Semie-finale wedstrijd voor de Monseigneur Verriet tromphee, tussen de clubs C.S.R. en De West.

Als scheidsrechter zal optreden de jonge Heer Pablo Scorea.

VOORRANG VOOR CHAUFFEURS.

Wij lezen in „La Union":

Dat aan de chauffeursvoorrang moet worden toegekend bij de verdeling der banden, daar zij het publiek dienen, blijkt uit de volgende brief van oud-Gouverneur Wouters.

Aan de Curaçaose Katholieke Chauffeursbond „San Cristobal" p/a Bredestraat 29 (O.B.), Alhier.

Willemstad 17 April 1942.

In antwoord op uw bovenaangehaald verzoekschrift deel ik u mede, dat, zodra bekend is welke hoeveelheid banden de Verenigde Staten van Amerika voor het jaar 1942 voor Curaçao beschikbaar zullen stellen, het aantal voor uwe auto's en autobussen bestemde banden zal worden vastgesteld. Huurauto's en autobussen die voor het vervoer van personen nodig zijn, zullen in deze voorrang hebben boven auto's voor particulier gebruik.

De Gouverneur van Curaçao, w.g. G. J. J. Wouters.

OFFICIëLE BEKENDMAKINGEN.

Verlof: W. A. Palm, adjunct-commies ter Gouvernements-Secretarie 17 dagen vrijstelling van dienst; O. R. A. Beaujon, adjunct-commies ter Gouvernements-Secretarie, 18 dagen vrijstelling van dienst, met vergunning deze vrijstelling van dienst in Venezuela, Caracas, door te brengen.

Werkzaamstelling: Mej. E. Arends ten Ontvangerskantore op Aruba.

Eervol ontslag aan: L. van Unen, tijdelijk klerk op de Bureaux van de Burgerlijke Stand en het Bevolkingsregister op Curaçao, op zijn verzoek.

Benoeming: Mevr. W. G. Sprockel-van Dijk tot tijdelijk onderwijzeres 1e klasse, categorie B. bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao en werkzaam gesteld aan de Wilhelminaschool voor Mulo alhier; L. R. Nahr en F. J. Pijpers sergeant-schutter tot vaandrigschutter bij de Infanterie; Commissie voor het bestuderen van de zich in dit Staatsdeel voordoende agrarische vraagstukken en de wijziging van de agrarische wetgeving; benoemd de Heren: Administrateur van Financiën tevens Voorzitter, Gezaghebber van Aruba, tevens onder-voorzitter; Directeur van het Departement voor Landbouw, Veeteelt en Visserij; Districtmeester van het 2e district, tevens Secretaris; Districtmeester van het 3e district; Hoofd van de dienst van het kadaster; Mr. A. A. G. Smeets, en S. A. Senior.

Geneeskundige Commissie bedoeld in artikel 8 tweede lid derde alinea van de Pensioenverordening Politie Militairen 1939. Benoemd tot lid en Voorzitter, Dr. C. G. Aars, officier van Gezondheid 1e klasse K.N.I.L.; tot leden: L. Mendez, arts, officier van Gezondheid 1e klasse K.N.L., en P. J. Breukers, arts, officier van Gezondheid 1e klasse K.M.R.

De Gouvernements-Secretaris, C. F. Gronemeijer.

Buitenland.

CHURCHILL SPREEKT.

Premier Winston S. Churchill van Groot-Brittannië sprak vandaag in de Guildhall ter gelegenheid van de installatie van een nieuwen Lord Mayor. Het was zijn eerste overzicht van de oorlog sedert de conferentie van Moskou.

„Wij hebben de rug van de duikbotenoorlog gebroken, welke eens onze gehele oorlogsinspanning bedreigde", verklaarde hij.

Voorts: „De Russische legers hebben diepe en ijselijke wonden toegebracht aan de gehele Duitse militaire machine. Hun slagen zouden zelfs dodelijk kunnen zijn. Wij en onze Amerikaanse bondgenoten doen ons best om onze strijdkrachten over de Oceaan te voeren en tegen den vijand in te zetten. Ik beschouw het Geallieerd luchtoffensief als een der voornaamste machten tegen het Hitler-régime".

Churchill zeide: „De campagne van 1944 in Europa zal de meest ernstige en kostbare zijn in mensenlevens, die de Geallieerden tot nu toe gevoerd hebben."

Voorts zeide hij, dat de luchtstrijd tegen Duitsland mogelijk de voorganger kan zijn van een overwinning in de Europese oorlog (Londen, (AP) 9.11).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 8 November hebben de troepen van het 1e Oekraïne-front hun succesrijk offensief voortgezet en de districtscentra van het Kiev-gebied — Makarov, Bysjev en Obukhov — alsook 60 andere plaatsen veroverd. Hiertoe behoorden de grote dorpen Motysjin, Andreyevka en Tsjernogorodka.

Op het schiereiland van Kertsj sloegen onze troepen de vijandelijke tegenaanvallen af en leverden zij gevechten ter uitbreiding van hun bruggehoofden in vorengenoemd gebied. In de gebieden ten Westen en Zuid-Westen van Nevel vervolgden onze troepen hun gevechten van plaatselijk belang, waarbij zij hun stellingen verbeterden.

In andere sectoren van het front vonden verkenningen, artillerie- en mortieren-duels plaats. Tijdens de dag van 7 November ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 24 Duitse tanks. 15 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten en door het afweervuur" (Moskou, (AP) 8.11).

DE DUITSE VERLIEZEN BIJ KIEV.

De radio van Moskou zond een speciale bekendmaking uit van het Russische Hoofdcommando, volgens welke 15.000 Duitse doden op het slagveld van Kiev gelaten werden na de strijd tussen 3 en 6 November. Het aantal gevangenen bedraagt 6.200. Alles tezamen werden bij Kiev 12 Duitse divisies verslagen: 9 divisies infanterie, 2 tank-divisies en 1 gemotoriseerde divisie. De Russen vernielden 244 tanks, 126 vliegtuigen, 174 veldkanonnen, waaronder 48 kanonnen met eigen drijfkracht, 158 mortieren, 246 machinegeweren en 28 opslagplaatsen van verschillende soort. Zij veroverden volgens onvolledige gegevens 30 vliegtuigen, 42 tanks, 314 veldkanonnen, waaronder 70 met eigen drijfkracht, 140 mortieren, 640 machinegeweren, 650 vrachtwagens, 700 karren, meer dan 2000 paarden, 34 munitie-opslagplaatsen en 18 radiozenders (Londen, (AP) 8.11).

BOMBARDEMENTEN OP TURIJN.

Noordamerikaanse bommenwerpers hebben Maandag Turijn aangevallen. De fabriek voor kogellagers was het doel van de eerste aanval op deze stad door Vliegende Forten, welke hun basis in het Middellandse Zeegebied hebben. De fabriek voor kogellagers maakt deel uit van de Fiat-onderneming. Het was de eerste maal, dat Turijn overdag aangevallen werd. De fabriek maakt een belangrijk deel van de kogellagers voor de Duitse militaire machines. Een officiele bekendmaking zeide, dat de fabriek in de namiddag werd aangevallen en blijkbaar wachten de luchtvaart-autoriteiten op gegevens van de luchtfoto's alvorens de resultaten bekend te maken. De bekendmaking zeide: „Het belang van dit doel nam sterk toe na de vernieling door bommenwerpers uit Engeland van kogellagerfabriek te Schweinfurt. Het feit, dat de fabriek te Turijn goed binnen het bereik der bommenwerpers in dit krijgsgebied ligt, heeft wederom het belang doen uitkomen van de resultaten der Geallieerde campagne in het Middellandse Zeegebied".

De bekendmaking zeide ook nog, dat de aanval een teken is van de „grote rol," welke door de luchtstrijdkrachten in dit gebied zal worden gespeeld in de aanvallen op de critieke industrieën, waarop de Duitse oorlogvoering steunt."

De vroegere aanvallen op Turijn werden slechts uitgevoerd door nachtbommenwerpers van de Royal Airforce (Algiers, (AP) 8.11).

PAUSELIJKE LIJFWACHT VERSTERKT?

Duizend man werden toegevoegd aan de Pauselijke lijfwacht en voor de eerste maal werden de bewakers van het Vaticaan voorzien van moderne wapenen, aldus meldde de correspondent van het nieuwsblad „Sjoefarts Tidningen" van Gothenburg uit Rome (Stockholm, (AP) 8.11).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

„In het gebied van het 8e leger stuiten onze troepen op uitgebreide slopingen, doch langs het gehele front werd vordering gemaakt. In het Noorden werd stellingen bereikt, welke een uitzicht bieden op de rivier de Sangro. De zware regenval hinderde de verrichtingen van het 5e leger. Onze troepen maakten beperkte vorderingen en verbeterden de stellingen, die zij veroveren bereikten.

De fabriek voor kogellagers te Turijn werd gisteren aangevallen door zware bommenwerpers van de Noordwestelijke Afrikaanse luchtmacht, geescorteerd door lange afstands gevechtsvliegtuigen. Ernstige schade werd er aangericht.

Kanonstellingen aan het front van het 8e leger werden aangevallen door gevechtsvliegtuigen en gevechtsbommenwerpers. Tijdens de nacht van 7 op 8 November werd de haven van Durazzo in Albanië aangevallen door lichte bommenwerpers.

Een grote ontploffing werd gezien als gevolg van een voltreffer in het gebied van de pakhuizen. In de nacht van 8 op 9 November werd de spoorbrug ten Zuiden van Grosseto aangevallen door nachtbommenwerpers. Hierbij werd 1 vijandelijk vliegtuig vernield. Geen onzer vliegtuigen wordt vermist" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 9.11).

HITLER SPREEKT IN MUNCHEN.

Adolf Hitler kwam met zijn oude nazie-vrienden bijeen in de Loewenbrau Bierkelder te München om hun trouw te vragen en het Duitse volk te prijzen „omdat het geen verraderhoofd heeft laten opstaan".

Het DNB zeide, dat Hitler „hun als wachtwoord voor de November-viering van 1943 de slagzin gaf: de betekenis van onze eer is trouw".

Hitler voorspelde een oorlog tot de overwinning of de vernieling. Hij gaf toe, dat „wij Amerika niet kunnen bereiken, doch één staat is binnen ons bereik en die zullen wij verantwoordelijk houden". Klaarblijkelijk doelde hij op Groot Britannië. Niettegenstaande de Duitse terugtocht in Rusland, welke een beslissende nederlaag nabij doet schijnen, en niettegenstaande de nederlagen welke in het Middellandse Zeegebied door de Geallieerden worden toegebracht, beloofde Hitler aan zijn oude partijgenoten, dat wat er ook gebeuren moge „wij meester zullen zijn van alles".

„Aan het eind zal de overwinning komen of die der heren aan de overzijde niet geloven of niet. Het uur van vergelding zal komen".

De bijeenkomst waarbij Hitler sprak vond plaats ter herdenking van de Bierhalputsch van 1923. Volgens de uitzending van Berlijn zou Hitler hebben gezegd, dat de 16 strijders, die gedood werden bij de putsch „hun leven gaven voor een nieuw Duitsland van eer en vrijheid". „Vandaag toont Duitsland wat het waard is in wil van de bitterste en waanzinnigste vijanden", aldus verkondigde mijnheer Hitler.

De Führer ging vervolgens zijn bekende rijtje van beschuldigingen na, namelijk, dat de nederlaag van Duitsland in 1918 veroorzaakt werd toen het thuisfront „ontwricht, tot verval gebracht en misleid was door de Joden en de Marxisten het leger hadden verraden".

Hitler beweerde voorts, dat „het volk zich heeft bevrijd van de Joden en zijn duidelijke conclusies heeft getrokken uit de bittere lessen van de geschiedenis". Hij vervolgde: „Het Duitse volk en zijn soldaten, die nooit een verrader-hoofd hebben laten opstaan en thans de onneembaarheid van het Reich tot stand brengen, zijn vervuld van de fanatieke vastberadenheid, dat zij zullen overwinnen en leven door hun trouw en door hun onvoorwaardelijke strijd, welke van geen offer afschrikt". De radio zeide, dat de bijeenkomst werd bijgewoond door Goering, Himmler, Martin Bormann (opvolger van Rudolf Hess als partij-leider) den Minister van Propaganda Goebbels, Generaal Wilhelm Schepman, Stafhoofd van de Bruinhemden, en Robert Ley (Londen, (AP) 8.11).

NIEUWE SUCCESSEN IN DE STILLE ZUIDZEE.

Geallieerde vliegtuigen hebben wederom een aanval gedaan op de Japanse basis te Rabaul. 1 Japanse kruiser en 2 torpedojagers werden gebombardeerd maar het resultaat is niet bekend. Er werden evenwel 35 Japanse vliegtuigen neergeschoten en 28 op de grond vernield. 5 Geallieerde vliegtuigen worden vermist. Zowel op het eiland Bougainville als op het eiland Choiseul wordt bevredigend voortgang gemaakt door de Geallieerde troepen. Op Bougainville zijn de stellingen aan de Keizerin Augustabaai geconsolideerd (Londen, (AP) 9.11).

ALBAANSE QUISLING VERMOORD.

Vertraagde berichten delen mede, dat Mustapha Krujas, de vroegere Quisling-Premier van Albanië, werd doodgeschoten en zijn zoon Kahfer Merlika werd gedood, terwijl zij op 12 October door Tirona reden. Een vroegere moordaanslag werd gemeld (Caïro, (AP) 8.11).

AANVAL OP NOORD-FRANKRIJK.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „Mitchells en Bostons, geëscorteerd en beschermd door gevechtsvliegtuigen, bombardeerden heden doelen in Noord-Frankrijk. Een Mitchell wordt vermist" (Londen, (AP) 8.11).

COMMUNIQUÉ VAN NEW DELHI.

Een communiqué van de Noordamerikaanse luchtmacht luidt als volgt: „Zondag werden talrijke doelen in Noord- en Midden-Birma door gevechtsbommenwerpers van de tiende Noordamerikaanse luchtmacht gebombardeerd. Op de spoorweg tussen Naba en Mogaun werden verschillende locomotieven omhuld door damp achtergelaten. Te Undaw werden voltreffers geplaatst op magazijnen, die hevige ontploffingen tot gevolg hadden. De watertoren te Nahnyin werd beschoten. Op een punt ten Zuiden van Namma werd een grote hoeveelheid rollend materiaal en locomotieven aangevallen en beschadigd. In een vlucht van Hamaing naar Walabum werden vele particuliere gebouwen door een andere formatie gevechtsvliegtuigen vernield in het gebied van Sjaduzup. De voornaamste startbaan van het vliegveld te Khamo werd door voltreffers omgewoeld" (New Delhi, (AP) 8.11).

RADIO-LONDEN „VERBOTEN".

Te St. Truiden (Belgisch Limburg) werden zeventig inwoners aangehouden, om naar de radio-uitzending van Londen geluisterd te hebben. Ontvangtoestellen werden in beslag genomen.

Andere aanhoudingen hebben plaats gehad te Hasselt, waar een groot aantal ontvangposten in beslag genomen werd.

De Duitse militaire overheden hebben de aanhouding gelast van een tiental Belgische rijkswachten, nadat door patriotten een aanval werd uitgevoerd tegen de Rijkswacht in de Dagobertstraat, te Leuven, waar de rantsoenzegels bewaard werden die voor de bevolking van verschillende naburige gemeenten bestemd waren.

Patriotten waren erin geslaagd twee rijkswachten te ontwapenen en zich de rantsoenzegels te doen overhandigen.

Andere patriotten hebben zich meester gemaakt van een vrachtwagen die de rantsoenzegels vervoerde, welke voor een dorp in de omgeving van Mechelen bestemd waren.

BRAZILIAANSE BISSCHOP.

Tot Bisschop van Mossoro (Brazilië) is benoemd Mgr. Joao Portocarrero da Costa van het bisdom Olinda en Recife (Vaticaanstad, ncwc 9.11).

DUITSE OFFICIER COMMUNIST.

Tijdens een feest, dat in de kazerne te Tongeren (Belgisch Limburg) plaats had, sprong een Duits officier op een tafel en hield voor de soldaten een communistische toespraak. Al de manschappen, die naar de toespraak hadden geluisterd, werden gedwongen aan een mars deel te nemen, die gans de nacht duurde en daar zij halfdronken waren, beledigden zij hun oversten, terwijl zij hun nochtans gehoorzaamden. De officier, die de oproerige rede had uitgesproken, werd gefusilleerd.

GEEN GEESTELIJKE BIJSTAND MEER VOOR VEROORDEELDEN

In de gevangenis van Gent is het aan de ter dood veroordeelden niet meer toegelaten vóór hun terechtstelling de bijstand van een aalmoezenier te ontvangen. Zij moeten in een auto naast hun doodskist plaats nemen, en worden overgebracht naar Rieme, waar zij gefusilleerd worden.

AFBRAAK EN ONTWRICHTING.

N.S.B.'er Dr. S. W. Goedhuys, hoofdredacteur van „De Waag", verklaart in dat blad dat het onmogelijk is in Nederland een normaal universitair leven te hervatten. Ten eerste omdat: vele studenten in Duitsland moeten arbeiden; ten tweede omdat vele „ondergronds" gedoken zijn na hun weigering de bekende loyaliteitsverklaring te tekenen en niet meer „naar boven" wens te komen; ten derde omdat professoren, studenten die wel deze verklaring hebben getekend, hebben gedreigd te zullen doen zakken voor hun examens.

Wij ontvingen.

France, Prends Garde de perdre ton Ame, door Paul Vignaux, voorwoord van Jacques Maritain uitgegeven door **La Maison Française,** te New York, 170 blz.

Men kent de Cahiers de Temoignage Chrétien, want „Dagblad Amigoe di Curaçao" heeft hierover op 7 Januari jongstleden reeds geschreven. Het is een goede gedachte geweest om de artikelen die in deze Cahiers verschenen op het Westelijk halfrond nogmaals in boekvorm uit te geven.. Zoals men zich herinnert worden deze Cahiers op sluikse wijze in Frankrijk uitgegeven en de samenstellers, welke naar wij schreven vermoedelijk vooral Franse Dominicanen zijn, trachten in deze ondergrondse pers een Christelijk-domatische grondslag te vinden voor de wederopbouw van Frankrijk. Voor het eerst is thans een verzameling artikelen, zoals die dus door de grootste geesten van het bezette Frankrijk zijn geschreven, buiten het bezette gebied uitgegeven. Een daad die tot navolging mocht leiden, wat ons eigen land betreft, want reeds vaker hebben wij erop gewezen, hoe juist teveel gepraat wordt over de na-oorlogse hervormingen zonder te weten wat zij erover denken, die de last en de hitte des daags gedragen hebben. Politiek zijn de artikelen van de Cahiers niet. Zij hebben slechts één zorg: te beletten dat de gewetens verward worden, iets dat buitengewoon nodig is in een door hartstochten opgezweepte wereld.

BEKENDMAKING.

Bij de Militaire Politie bestaat gelegenheid voor plaatsing van een aantal politiemilitairen.

Betrokkenen treden in dienst als fuselier en gaan een dienstverband aan voor den tijd van zes jaren.

Salaris:	ongehuwd	gehuwd
1e en 2e jaar	Fl. 2076.—	Fl. 2160.—
3e en 4e „	„ 2208.—	„ 2340.—
5e en volgende jaren	„ 2328.—	„ 2520.—

Bij gebleken geschiktheid bestaat de mogelijkheid om na 1 jaar dienst aangesteld te worden tot infanterist 1e. klasse op een salaris van:

	ongehuwd	gehuwd
1e en 2e jaar	Fl. 2544.—	Fl. 2880.—
3e en 4e „	„ 2640.—	„ 3060.—
5e en 6e „	„ 2724.—	„ 3240.—
7e en 8e „	„ 2808.—	„ 3420.—
9e en volgende jaren	„ 2880.—	„ 3600.—

Bevordering tot brigadier en onderofficier is daarna mogelijk na het met goed gevolg afleggen van de betreffende examens.

De eischen voor indiensttreding zijn;

Nederlander zijn of Nederlandsch onderdaan:
Leeftijd 19 tot en met 25 jaar;
Lengte tenminste 1.70 meter;
Lichamelijk geschikt zijn, te blijken uit een geneeskundig onderzoek;
Voldoende algemeene ontwikkeling bezitten, te blijken uit een eenvoudig examen;
Van onberispelijk gedrag zijn.

Eigenhandig geschreven sollicitaties worden, onder bijvoeging van een bewijs van inschrijving in het Bevolkingsregister, **uiterlijk tot en met 17 November 1943** ingewacht bij den Commandant der Militaire Politie, Hoofdbureau van Politie Willemstad.

Ook zij die bij de weermacht dienen mogen solliciteeren.

Willemstad, 8 November 1943
De Commandant
der Militaire Politie
E. L. VENEMA.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

— **De Joegoslavische** Partijgenoten zijn gewikkeld in offensieve operaties tegen den vijand in Serbië, Montenegro en Dalmatië. Op het schiereiland Pelyesac aan de Dalmatische kust werden de Duitsers gedwongen tot de terugtocht in Westelijke richting.

— **Russische gemotoriseerde colonnes,** welke ten Noord-Westen van Kiev aanvallen, zijn reeds 90 kilometer gevorderd.

— **Mosquito's** van het Bommenwerperscommando hebben in de afgelopen nacht zonder verlies doelen in het Westen van Duitsland aangevallen.

— **3 Duitse vliegtuigen** werden in de afgelopen nacht boven Engeland neergeschoten.

— **Volgens Radio-Vichy** hebben de Russen hun druk vergroot in de Perekop-landengte van de Krim en voeren zij versterkingen aan op de bruggehoofden bij Kertsj. Een bericht uit Bern zegt, dat reeds enkele contingenten van Duitse soldaten over zee van de Krim worden ontruimd. Honderden kustvaartuigen op de Zwarte Zee en rivierboten van de Donau zijn verzameld voor de ontruiming.

— **Tokio meldt,** dat Luitenant-Generaal Takesji Sakurada op 10 September gedood werd in een vliegongeval, terwijl hij van de Zuidelijke gebieden op weg naar Japan was om een nieuwe post te aanvaarden.

— **De Noordamerikaanse Secretaris** van Marine, Frank Knox, verklaarde, **dat een Duits radio- en weerstation op een eilandje voor de kust van Groenland vernield is. Hij zeide, dat het station goed gebouwd was en de nazies blijkbaar van plan waren er altijd te blijven. Er waren ook machinegeweerstellingen en voedselvoorraden. Een klein schip lag in de haven en er waren telefoonverbindingen met alle belangrijke punten aan de kust.**

— **Knox verklaarde** op een persconferentie, dat de huidige toestand in het Zuidelijk deel van de Stille Oceaan de verklaring wettigt, dat „de Japanners er in een meer critieke toestand verkeren dan ooit tevoren. Verder zeide Knox: „De vraag is niet meer of zij hun stellingen zullen behouden tegen de geringste prijs; de vraag is of zij de strijd in het Zuidwestelijk gebied zullen overleven." Knox noemde het verlies van 6 zware kruisers door de Japanners in dat gebied „niets minder dan een ramp".

— **Het Duitse** Internationale Nieuwsbureau meldde, dat de Russen een nieuw offensief geopend hebben ten Westen van Demidov in de richting van Vitebsk, 80 kilometer ver. Men gaf toe, dat de Russen winsten boekten.

Hydroponics of water-cultuur.

Het Departement van Landbouw, Veeteelt en Visserij schrijft ons:

Het is reeds van ouds bekend, dat een zeer groot gedeelte van de planten wil groeien zonder aarde. Dit betekent, dat zij willen gedijen in een ander middel dan normale aarde, bv. in zand, grind, of alleen water, wanneer deze maar voorzien worden van de voor de plant noodzakelijke voedingszouten.

Hoewel dit feit reeds lang vaststond, werd de mogelijkheid tot voor enige jaren terug niet uitgewerkt. De laatste jaren echter heeft deze wijze van het kweken van gewassen een enorm vlucht genomen en is ook publiek bezit geworden. Ook op deze eilanden was het niet onbekend en enkele kleine proefnemingen zijn in de laatste jaren gedaan, die echter op een gehele of gedeeltelijke mislukking uitliepen.

Toen echter de Directeur van de Lago Oil and Transport Co. Ltd., op Aruba, in een voordracht over de toekomst van dat eiland, de hydroponics noemde als een mogelijkheid van voorziening van verse groenten voor Aruba, werd een hernieuwde interesse gewekt. Ook de Lago zelf toonde volle belangstelling hiervoor en liet een professor van een Amerikaanse Universiteit uitkomen voor een bespreking dezer aangelegenheid ter plaatse en om advies uit te brengen. Een en ander had mede tot gevolg, dat de Directeur van het Departement Landbouw, Veeteelt en Visserij besloot een niet te groot, doch goed opgezet experiment te doen en wel een zodanig, dat het project bij welslagen, door een ieder zal kunnen worden overgenomen. Op het erf van het kantoor L.V.V. werd voor een oppervlakte van ongeveer 40 vierkante meter, welke oppervlakte bij veel huizen wel aanwezig is, een plan ontworpen en direct in uitvoering gebracht.

Wat zijn nu de voornaamste voordelen van hydroponics boven gewone verbouw.

1) Gewassen kunnen verbouwd worden op plaatsen wat onbruikbare of zelfs helemaal geen grond is.

2) Droogte perioden hebben geen invloed op het gewas, aangezien men nagenoeg geheel onafhankelijk is van de regenval.

3) Plantenziekten, die uit de grond voorkomen (en dit zijn er vele), behoeven niet voor te komen.

4) Een veel grotere opbrengst kan verkregen worden op een kleinere oppervlakte dan benodigd voor de gewone teeltwijze.

5) Onkruiden komen niet voor, dus er behoeft niet gewied te worden.

6) Benodigde arbeidskrachten zijn zeer beperkt.

Dit zijn alle voordelen, die vooral voor deze eilanden, van belang geacht moeten worden.

Nu iets over de techniek van de hydroponics.

Planten hebben voor hun bestaan nodig:

1) een voedselbron: 2) een steun medium: 3) water: 4) zuurstof en carbon-dioxide: 5) zonlicht of kunstmatig licht.

Deze zijn dus ook alle nodig in de hydroponics. Fungeert normaal de teeltaarde zowel als voedselbron en als steunmedium, in de water-cultuur wordt voor beide afzonderlijk gezorgd. Als voedselbron dient het water, waarvan de voedingszouten als chemische préparaten worden toegevoegd, volgens vastgestelde formule's.

Toegevoegd moet worden in de eerste plaats de primaire voedings-elementen: stikstof (N), phosphor (P), kalium (K), calcium (Ca) en een weinig magnesium (Mg) en zwavel (S) en deze worden gegeven in de verbindingen: mono-kalium-phosphaat (KH2P04), calcium-nitraat (Ca (N03) 2.4H20), magnesium-sulphaat (MgS04.7H20), en ammonium-sulphaat (NH4) 2S04). Per 20 liter water worden hiervan gebruikt respectievelijk 6.20, 11 en 2 gram.

Naast deze oplossing van primaire voedingszouten, genoemd de cultuuroplossing, is het nodig een oplossing toe te voegen van de zg. sporen-element: borium (B), mangaan (Mn), zink (Zn), koper (Cu) en ijzer (Fe). Deze zijn in een heel zwakke concentratie vereist, zoals de naam ook al doet vermoeden en zij moeten natuurlijk ook in een oplosbare verbinding gegeven worden. Gebruikt wordt boorzuur (H3B03), mangaansulphaat (MnS04.7H20), zinksulphaat (ZnS04. 7H20), kopersulphaat (CuS04. 5H20), en ijzerchloride (FeC13) of ijzernitraat (Fe (N03)3). Deze verbindingen worden opgelost in twee stock-oplossingen. De eerstgenoemde vier in een oplossing en wel wordt dan genomen per 2 liter water 3 gram van het boorzuur, mangaansulphaat en zinksulphaat elk en ½ gram kopersulphaat. Deze vormen de stock-oplossing A., waarvan 10 cc. wordt toegevoegd aan iedere 20 liter van de cultuur oplossing.

Het ijzer wordt apart opgelost, en wel 1.5 gram van het zout in een liter water, en vormt dan stock-oplossing B. Hiervan wordt 100 cc. genomen voor iedere 20 liter van de cultuur-oplossing. Dit apart oplossen van de ijzerverbinding is nodig, omdat het ijzer neiging heeft tot praecipiteren, wanneer het in contact komt met de zouten in de cultuur-oplossing. Deze oplossing moet dan ook worden toegevoegd onmiddellijk voor het gebruik in de bedden.

Als steun medium kan gebruikt worden: zand, grint of alleen gaas, waarop mos, houtkrullen of iets dergelijks gelegd wordt. In de practijk is echter alleen de grof zand of grint methode succesvrij gebleken en deze zal dan ook door ons worden gebruikt. Het zand moet liefst zuiver quartz zand zijn, geen calcium carbonaat bevatten en een zo laag mogelijk klei en zout gehalte hebben. Het moet dus zeer en zeer goed gewassen worden, liefst eerst met een verdund zuur.

De grootte van de zandkorrels moet liggen tussen 1½ en 3 mm. doorsnede, opdat voldoende snel gedraineerd kan worden en het zand toch tijdelijk de cultuur-oplossing vasthoudt.

Het te gebruiken water moet zuiver zijn en water met meer dan 50 mg. zout per liter is ongeschikt, d.w.z. dat al het putwater op deze eilanden niet voor hydroponics gebruikt kan worden, en zelfs het leidingwater niet. Derhalve moet of gedistilleerd of zuiver regenwater gebruikt worden. Betreffende de benodigde hoeveelheid: 100 m² bed oppervlakte vraagt per jaar ongeveer 35000 liter, oftewel 35 ton. Bij gewone verbouw is voor groenteteelt ten minste benodigd 1 cm. bevloeïng of begieting per dag. Dit is voor 100 m² dus 1 ton, of 365 ton per jaar. Hydroponics geeft dus wel een enorme besparing op het water-verbruik.

Carbon di-oxide wordt door de planten uit de atmospheer opgenomen en behoeft dus niet te worden toegevoegd. Evenzo is dit het geval met zuurstof. Doch ook de wortels van de planten hebben de zuurstof nodig en daarvoor dient gezorgd te worden door het zand op geregelde tijden te airen, d.w.z. het water af te draineren, waardoor lucht kan toe treden.

Iedere 4—5 uur wordt het zand geheel verzadigd met cultuur-oplossing, waarna deze dan weer langzaam afloopt.

Twee reservoirs zijn dus nodig, een van waaruit de bedden gevoed worden en een waarin de cultuur-oplossing terugvloeit. Het moet dan mogelijk zijn door een pomp installatie de vloeistof wederom in het voedings-reservoir te pompen. Het is te begrijpen dat de bedden waterdicht moeten zijn, maar ook moet het materiaal waarvan zij gemaakt zijn niet worden aangetast door de chemicaliën in de cultuur-oplossing. Normaal zullen zij van cement gemaakt worden, maar ook hout is hiervoor te gebruiken. Het is nodig de bedden aan de binnenkant en ook de twee reservoirs, te bekleden met een laagje petroleum asphalt-emulsie en wel een soort met een hoog gelegen smeltpunt. Zink vooral is zeer gevaarlijk, daar een kleine overmaat hiervan in de cultuuroplossing het afsterven van de plantentengevolge zal hebben. Gegalvaniseerde pijpen en pompen, etc. moeten dan ook zo veel mogelijk vermeden worden. Wanneer metaal onvermijdelijk is moet dit gewoon ijzer zijn.

Het zal wel gewenst zijn, en hoogstwaarschijnlijk wel noodzakelijk, om de intensiteit van het zonlicht te verminderen met 30 — 50%. Dit kan worden verkregen door op een hoogte van tenminste 1.70m een overkapping aan te brengen, b.v. van latten, die op een afstand van twee maal hun breedte naast elkaar gelegd worden, of een klimplant. Tevens zal het in vele gevallen nodig zijn een windschut aan te brengen aan de wind zijnde. Helemaal dicht mag dit niet gemaakt worden, er moet wat wind door heen kunnen gaan.

Tenslotte nog iets over de vorm van de bedden. Deze moeten zoals gezegd waterdicht zijn en van binnen bekleed met een beschermend laagje. Zij kunnen tot 1.50 meter breed gemaakt worden en ondiep, 15cm. diepte is voldoende. De bodem moet vlak zijn en iets afhangen naar het drainage reservoir. In het midden van de bedden, op de bodem, worden twee 4-duims planken in een omgekeerde V-vorm gezet. Het kanaal, dat zodoende ontstaat, dient voor het toe- en afvloeien van de cultuur-oplossing.

Met het hiervorenstaande zijn de voornaamste punten in de techniek van de hydroponics in het kort beschreven. Nadere inlichtingen en informatie zijn voor belanghebbenden zeker te allen tijden te verkrijgen ten kantore van het Departement Landbouw, Veeteelt en Visserij.

Of deze wijze van het kweken van planten in de eerste plaats natuurlijk groenten, voor onze eilanden van belang zal zijn, is momenteel nog moeilijk te beoordelen, hoewel het zich wel zo laat aanzien. De proeven die hier en op Aruba genomen worden, zullen het antwoord daarop moeten geven.

Te zijner tijd zal het resultaat in een ander artikel worden gepubliceerd. Hoe optimistisch alles nu wel moge blijken, is het niet onverstandig de woorden van de hierboven genoemde professor te memoreren, waarbij schrijver dezes zich gaarne aansluit:

„Ik ben een boer, en houd er niet van de gewassen op een onnatuurlijke wijze te kweken, en vooral niet wanneer ik kan beschikken over goede grond en water."

BUITENLAND.

DEGRELLE IN DE KERK.

Incident te Bouillon.

Volgens een inlichting van de „Pays Réel van 28 Juli, zou Léon Degrelle zich op Zondag 25 Juli te Bouillon bevonden hebben en zou hij in de parochiekerk een incident uitgelokt hebben. Het rexistische blad vertelt het geval als volgt:

„Verleden Zondag, woonde eerste-luitenant Léon Degrelle, de mis bij in het bisdom van Namen. Na het sermoen deelde de deken, Eerwaarde Heer Michel Poncelet, de communie uit aan de gelovigen, doch ging op onverholen wijze eerste-luitenant Léon Degrelle voorbij, die geknield op de eerste rij zat.

De Leider stond recht en zei met donderende stem tot den priester: „Ik verzoek U, Eerwaarde, mij onmiddellijk de communie te geven."

De priester poogde weg te gaan, doch Léon Degrelle greep hem bij de schouder: „Aan mij of aan niemand."

De deken antwoordde: „Op bevel van mijn Bisschop mag ik u de communie niet geven; gij zijt in uniform."

Aanstonds pakte Léon Degrelle den priester bij de kraag, deed hem de ciborie op het altaar zetten, verplichtte hem zijn misgewaad uit te doen, en deed hem vervolgens, vóór de onthutste aanwezigen, dwars over het koor gaan, en zette hem, met een krachtig gebaar aan de deur van zijn eigen kerk. Hierna nam Léon Degrelle weer voor zijn stoel plaats."

KERKELIJK JUBILEUM IN NOORWEGEN.

Het eeuwfeest van het herstel van catholicisme in Noorwegen heeft op 3.00.000 inwoners slechts 3000 katholieken, hoewel juist de laatste jaren een neiging is om toe te treden tot de Kerk. Ter gelegenheid van het jubileum heeft de Apostolisch Vicarius Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Jacob Mangers S.M., Bisschop van Seja (Luxemburger van geboorte, in Noorwegen werken ook veel Nederlandse geestelijken), een feestbrief uitgegeven, waarin een overzicht van de vestiging van het Christendom in Noorwegen wordt gegeven.

Koning Olaf bracht het Christendom er en werd erom gemarteld. Vijf eeuwen lang bloeide de Kerk er. In 1537 heeft een vreemde vorst om zuiver politieke motieven de godsdienst, welke het land beschaafd had, verboden. Drie eeuwen later, toen Noorwegen zijn onafhankelijkheid herkreeg, werd bij de grondwet van 1814 het Lutheranisme de staatsgodsdienst; andere godsdiensten werden evenwel niet verboden.

In 1842 vroegen enkele katholieken te Oslo aan Koning Karel Jan om een parochie te mogen stichten. Bij Koninklijk Besluit van 6 Maart 1843 werd hierin toegestemd. De parochie werd toegewijd aan St. Olaf en de eerste Mis was op Pasen 1843. De mis werd gehouden in de drukkerij van een van de 33 katholieken ter stede. In 1856 kreeg men een eigen kerk. Thans heeft Noorwegen 49 katholieke kerken, waarvan 22 parochiekerken en de rest missie-staties. Op 10 April 1931 werd het tot een Apostolisch Vicariaat verheven. De oorlog was oorzaak, dat het jubileum slechts veel later dan de eigenlijke herdenkdag kon worden gevierd.

CODEX JURIS CANONICI IN HET CHINEES.

De Apostolisch Delegaat voor China, Z.H.E. Mgr. Mario Zanin, heeft aan de Propaganda te Rome gemeld, dat het Kerkelijk Wetboek thans in het Chinees verschenen is. De Apostolisch Vicarius van Tsinanfu, Mgr. Cyrillus Jarre O.F.M., heeft hiertoe enkele jaren geleden het initiatief genomen. Vooral de vertaling van juridische termen was moeilijk. De vertaling is niet officieel (Vaticaanstad, ncwc 9.11).

CADEAU VOOR DUITSE KRIJGSGEVANGENEN.

Namens Zijne Heiligheid den Paus heeft Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. John B. Morris, Bisschop van Little Rock (Verenigde Staten), een radio-toestel cadeau gedaan aan de Duitse krijgsgevangenen van het kamp Chaffee.

AANSLAGEN IN BELGIË.

Gewapende vaderlanders zijn het huis van den burgemeester van Chevron (provincie Luik) binnengedrongen en hebben zich de proviandszegels laten overhandigen, die voor de bevolking bestemd waren. Te Heldergem (Oost-Vlaanderen) hebben onbekenden den brievenbesteller aangevallen, die de zegels van de gemeente vervoerde en hebben hem zijn tas ontnomen.

Te Melsbroeck werden aan den gemeente-ambtenaar 1800 zegelbladen ontnomen, die hij in bewaring had.

De burgemeesters van Molenbeek-Wersbeek (Brabant), Opveld (Brabant) en Harre (Luxemburg) kregen het bezoek van gemaskerde mannen, die hen verplichtten, onder bedreiging met een revolver en met een lichte machinegeweer, hun de proviandzegels dezer gemeenten te overhandigen.

Een groep vaderlanders heeft een gewapende overval gedaan op het gemeentemuseum te Elsene en heeft zich van verschillende tienduizenden zegels meester gemaakt.

Dergelijke aanslagen grepen plaats te Tremeloo, Melsele, Lillois, Jambes, Waterloo, Cooik, Bekkervoort, Waanroode, Faulx, Maffles, Vieux-Genappe, Court-St. Etienne, Denderhoutem, Aalst en St. Stevens-Woluwe.

Op de Koninginnelaan, te Brussel, werd een Belgisch politie-agent door een revolverschot gewond, toen hij trachtte een Duits soldaat te ontwapenen, die een vrouw met zijn revolver bedreigde.

BELGISCHE COMMUNIST IN LONDEN.

Het sluikbad „Le Drapeau Rouge", hoofdorgaan der communistische partij in België, heeft vernomen, dat Dr. Albert Marteaux, communistisch volksvertegenwoordiger voor Brussel, te Londen aangekomen is. „Hij kwam uit België, waar hij maandenlang strijd heeft gevoerd en waar hij inzonderheid een belangrijke rol in de oprichting van het Onafhankelijkheidsfront heeft gespeeld."

Het blad schrijft verder:

„Bij zijn aankomst in de Engelse hoofdstad, heeft onze kameraad verklaard, dat alle lagen der Belgische bevolking verbroederen in de strijd tegen den verdrukker en dat katholieken, liberalen, syndicalisten, communisten en socialisten verenigd waren tegen het Hitleriaanse Duitsland."

Het blad herinnerde eraan, dat de vertakkingen der geheime organisaties zich tot al de streken uitstrekten en dat er geen nacht voorbijging zonder dat er sabotage tegen het verkeer of tegen de productie van den vijand werd gepleegd. Dr. Marteaux heeft het programma van het Onafhankelijkheidsfront bekend gemaakt: „De Hitlerianen uit het land jagen, het Fascisme vernietigen, de democratische Grondwet herstellen, een nieuw Parlement verkiezen, de Hitleriaanse misdadigers en de verraders, die in de dienst van Hitler staan straffen."

„ONVERWACHTE" DOOD.

Het „onverwachte overlijden" (lees: de Dood in het Concentratiekamp) wordt gemeld van Louis R. H. Dobbelman, vroeger reserve luitenant der Cavalerie, Apeldoorn, 32 jaar.

Uit een Duitse oorlogsfabriek ontvlucht

Onder de mensen, die onlangs van het vasteland naar Groot-Brittannië zijn gekomen, hebben wij een gedeporteerde ontmoet, die erin geslaagd is, uit een stad in Zuid-Duitsland te ontvluchten. Hij werd naar daar gezonden om verplichte arbeid te verrichten in een fabriek voor vliegtuig-motoren, waar hij zich gedurende een jaar heeft afgesloofd. Hier volgt wat hij heeft verklaard:

Wij waren met 9000 vreemdelingen en werkten tezamen met 6000 Duitsers in een vliegtuigfabriek. De gebouwen besloegen een oppervlakte van ongeveer veertienhonderd hectaren. Een uitgestrekt vliegplein bevindt zich in de omgeving. Op dit plein worden de motoren, die wij vervaardigen beproefd, alsmede de motoren van de geallieerde vliegtuigen, die tijdens luchtaanvallen door het Duitse afweergeschut werden neergeschoten en die door ons moeten hersteld worden.

Onze fabriek is in de eerste plaats een fabriek voor proefnemingen.

De fabriek werkt dag en nacht. Het merendeel van de dagploegen werkt 60 uur per week, terwijl sommige arbeiders bovendien 's Zondags 6 uur werken. Andere ploegen, deze van de „Stosstruppen", arbeiden 80 uren per week.

Het loon der niet geschoolde arbeiders bedroeg 64 Reichspfennig per uur voor diegenen die minder dan 23 jaar oud waren, en 75 Rpf. per uur voor diegenen van meer dan 23 jaar oud. De geschoolde arbeiders: bankwerkers, draaiers, fraiseerders en afwerkers verdienden 80 Rpf. per uur. Er bestond niet het minste verschil in het loon van de gehuwden en de ongehuwden. Nochtans moesten de gehuwden minder belastingen betalen dan de vrijgezellen: 12,5% in plaats van 25%.

Als vijanden behandeld.

De gedeporteerde en de andere buitenlandse arbeiders worden als vijandelijke burgers beschouwd en als dusdanig behandeld. Zij zijn in kampen gehuisvest: 44 man per barak. Het opstaan heeft plaats om 4.30 uur 's morgens. Men heeft er drie kwartier nodig om te voet naar de fabriek te gaan. Het noenmaal werd door de fabriek verschaft tegen 25 Rpf. per dag en de overhandiging van een zeker aantal zegels. 's Avonds moesten wij het zelf klaar spelen om in de barak ons avondmaal te bereiden.

Het getal gaskomforen was zeer beperkt — 15 voor 160 personen — vaak gebeuren het, dat wij niet vóór 21 uur 's avonds ons avondmaal konden gebruiken en zulks wanneer wij 12 uren hadden gewerkt.

Het was gevaarlijk ziek te worden, want zodra de zieke in het bezit was van zijn „Krankenschein" (ziekenbriefje) ontving hij gedurende drie dagen geen loon meer, van de 4e dag af had hij recht op de helft van zijn bezoldiging. In geval de overbrenging van den zieke naar een hospitaal nodig werd geacht, werd de vergoeding verminderd op 10% van zijn dagloon, waarbij de fabriek 45 Reichsmark per maand voegde, indien hij gehuwd was.

In de concentratiekamp

Er waren natuurlijk onder ons wel spanningen die met tegenzin hun werk verrichten en die de deden alsof zij ziek waren om in het kamp te blijven. Wanneer zij betrapt werden en vooral wanneer zij de „Krankenschein" niet konden vertonen, werden zij voor ten minste drie maanden naar een concentratiekamp gezonden. Het régime daar zeer hard: in de Zomer, opstaan om 3.30 uur; in de Winter om 4 uur; ontbijt 100 gram droog brood. Dwangarbeid: keistenen verbrijzelen op de wegen, vernederende bezigheden in de fabriek die gepaard gaan met stokslagen met de kolf van het geweer.

Helaas, tengevolge van deze slechte behandelingen waren de zelfmoorden en de sterfgevallen te wijten aan geweld dagen, geen zeldzaamheid.

Een der mannen die uit dit kamp ontslagen werd, heeft op zijn eer verklaard dat hij een Belg en twee Polen die geweigerd hadden te werken, heeft zien ophangen. Dit is veelzeggend voor de terreur die in deze concentratiekampen heerst.

De bevolking der stad en de fabrieksmeesters aanzagen ons als vijanden. Wij moesten dan ook letten op wat wij deden of zeiden. Al wat men in de winkels zonder zegels kon kopen was uitsluitend voor de Duitsers voorbehouden, hoewel de overheid overal in hun propaganda-vlugschriften zetden, dat de buitenlanders in Groot-Duitsland op dezelfde voet als de Duitsers werden behandeld. Aldus werd er in een deze vlugschriften geschreven: „Bij gelegenheid van Kerstdag ontvangen al de Duitsers en de buitenlandse vrienden 60 gram koffie, 1 fles brandewijn, 200 gram vlees en 500 gram wit brood". Dit was een grove list. Het doel dat Duitsland met deze zo bedrieglijke beloften nastreefde is werklieden te ronselen voor de Duitse oorlogsfabrieken. Tachtig percent van de Duitse arbeiders werden onder de wapens geroepen. Weldra zullen nog slechts mannen van meer dan 50 jaar aan het werk zijn.

Daar de behandeling die ik van onze vijanden onderging, mij tot de borst stuitte, heb ik de eerste gelegenheid die zich aanbood aangegrepen om te ontvluchten, en daar de kans mij gunstig was, en ik bovendien kostbare hulp kreeg, ben ik gezond en wel behouden ter bestemming aangekomen, zodat ik binnenkort met het wapen in de vuist de Moffen met dezelfde munt zal kunnen betalen.

DUITS-BELGISCHE GRENS STRENGER BEWAAKT.

Ten einde de ontvluchtingen van gevangenen en van gedeporteerden te verhinderen, hebben de Duitsers hun bewakingsdienst aan de Belgisch-Duitse grens versterkt. Zij gebruiken een groot aantal politie-honden.